

Wyjątkowe miejsce w sercu Wrocławia

2019-08-07

Jednym z obszarów Natura 2000 znajdującym się w granicach administracyjnych Wrocławia jest obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Las Pilczycki PLH020069, o powierzchni 119,6 ha. Las ten jest uznawany za jeden z najcenniejszych pod względem przyrodniczym w granicach Wrocławia. Co ciekawe, nie jest to las – jak można by domniemywać – położony gdzieś zupełnie na obrzeżach Wrocławia, lecz zaledwie ok. 6,2 km od wrocławskiego Rynku i ok. 250 m od najbliższych wieżowców, znajdujących się na jednym z największych we Wrocławiu osiedli mieszkaniowych, tj. Kozanowie.

Przez Las Pilczycki przepływają 2 rzeki – Odra oraz Ślęza, uchodząca do Odry w Lesie Pilczyckim. Las przecięty jest autostradową obwodnicą Wrocławia (po 3 pasy ruchu w każdą stronę, umieszczoną na odcinku lasu w całości na filarach) wraz usytuowanym w jej ciągu najwyższym w Polsce (122 m) pylonowym Mostem Rędzińskim. Odra w km 260,70, na granicy Lasu Pilczyckiego, została przegrodzona żelbetowym, trójprzęsłowym Jazem Rędzińskim, wchodzącym wraz ze śluzami Rędzin, w skład Stopnia Wodnego Rędzin. Jaz ten posiada przepławkę.

Po katastrofalnych powodziach w 1997 i 2001 r., które spowodowały m.in. zalanie na głębokość w niektórych miejscach do 2,5 m osiedla Kozanów, pomiędzy Lasem Pilczyckim a Kozanowem wybudowano wał przeciwpowodziowy. Zalanie Kozanowa nastąpiło głównie w wyniku zjawiska cofki rzeki Ślęzy, powstałej na skutek bardzo wysokiego stanu Odry.

Innymi pracami hydrotechnicznymi na wielką skalę były w ostatnich latach, w ramach modernizacji wrocławskiego węzła wodnego, znacząca przebudowa koryta Odry, która zmieniła hydraulikę koryta, oraz przebudowa ujścia Ślęzy.

Niemal 80 ha Lasu Pilczyckiego zajmują leśne siedliska przyrodnicze, tj. 91F0 łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe, 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny oraz 91E0 łęgi wieżbowe, topolowe, olszowe i jesionowe. Pozostałą część zajmują łąki, trzcinowiska i szuwały.

Obszar jest kluczowy dla zachowania dużych populacji bezkręgowców związanych z martwym drewnem. Występuje tu jedna z dwóch największych populacji pachnicy dębowej *Osmoderma eremita* w Polsce południowo-zachodniej, bardzo liczna jest także populacja kozioroga debosza *Cerambyx cerdo*, którego centrum występowania w kraju przypada właśnie na dolinę Odry. Dla zachowania tych bezkręgowców, a także występujących w lesie nietoperzy (mopka *Barbastella barbastellus* i nocka łydkowłosego *Myotis dasycneme*), konieczna jest ochrona siedlisk leśnych.

Pomimo prac hydrotechnicznych oraz presji rekreacyjnej i wędkarskiej, bardzo liczna jest populacja bobrów, które przyzwyczyły się do obecności człowieka i przy odrobinie szczęścia dadzą się zaobserwować nawet w dzień.

Las Pilczycki - Natura, przyroda, rzeki, autostrada i wieżowce, Wrocław